

Sokszínűség, lokálpatriotizmus, innováció = Út a zenéhez

„Egy zenekar nagyon gyorsan tud változni, de vele együtt változni kellene a közönségnek és a helyszínnek is.”

Verdi vagy filmzene, Művészetek Palotája vagy iskolai tornaterem, szabadtéri vagy online hangverseny – az Óbudai Danubia Zenekar számos területen csillogtatja meg sokoldalúságát. Ami mégis állandó: a zene és a közönség iránti elkötelezettség. A negyedszázados jubileumi év végén a zenekar ügyvezetője, Ács Péter mesélt a zenekar által képviselt értékekről, az irányvonal alakulásáról, közönségtoborzásról, de szóba kerültek a mai zenei élet kihívásai és a jövőbeli célok, tervek is.

■ Nemsokára véget ér a zenekar 25 éves jubileumi évada. Hogyan értékeli az elmúlt időszakot?

– A saját szervezésű koncerteket már befejeztük a Zeneakadémián és a Budapest Music Centerben, így a jubileumi évadot nagyrészt lezártuk. Lehetőségeinkhez képest igazán méltóan sikerült megünnepelnünk ezt az évfordulót. A zenekar vezetése elégedett, de azt gondolom, a muzsikások is.

■ Milyen visszajelzés érkezett a közönségtől?

– A közönségtől egyetlenegy visszajelzés érkezett: hogy jöttek. Ennél jobbat nem is nagyon lehet várni. Sajnos mostanában rengeteg a nem teljesen telt házaskomolyzenei produkció. Mi, a munkánknak köszönhetően, azzal büszkélkedhetünk, hogy szinte majdnem végig telt ház előtt játszottunk: az évadban 96%-os volt a telítettség.

■ Hogyan változott a zenekar profilja 25 év alatt?

– 2013-ban, Hámori Máté érkezésével egy erőteljes váltás következett be. Az ezt megelőző 20 éves előtörténetünket nagyjából mindenki ismeri: baráti társaságból alakult ifjúsági zenekarként indultunk, amelynek csúcsa a Nemzeti Ifjúsági Zenekar cím volt a 2000-es évek fordulóján. 2007-ben, több mélypont után érkezünk Óbudára, majd alakultunk szimfonikus zenekarrá: Óbudával azóta is nagyon jó kapcsolatot ápolunk: a kezdeti idők 1-1 társasköri fellépéséhez képest ma már számos helyen találkozhatnak velünk a kerületben. Ifjúsági koncertjeinkkel szinte az összes óbudai iskolában megfordulunk, rendszeresen fellépünk nyugdíjas otthonokban, és koncertezünk az Óbudai Nyár rendezvényein is. Minden eszközzel azon dolgozunk, hogy még jobban jelen legyünk Óbudán. Ennek legújabb színtestje, hogy a Városháza zenélő órájából az általunk feljátszott felvételek szólnak, mindig alkalomhoz illően. Keressük az innovatív lehetőségeket, és dolgozunk a lokálpatriotiz-

mus fejlesztésén is, ami egy ekkora (130 000 lakosú) kerületben teljesen érthető.

■ Az egyre sokasodó és innovatív megjelenések hatására hogyan változott a célközönség?

– A célközönséget ketté kell választanunk, hiszen a Zeneakadémián és a BMC-ben rendezett koncertjeinken egész Budapest a célközönségünk. Az ifjúsági hangversenyeinken Óbudáról indulunk ki, mindent ott mutatunk be, de ismétlő műsorokkal fellépünk más budapesti, és Pest környéki iskolákban is. A szépko-

rúaknak szóló hangversenyekkel azonban Óbudán belül maradunk, ezek a kerület lakosainak szólnak.

■ *A rengeteg teltházás koncertre hogyan toborozzák a közönséget?*

– A legfontosabb, hogy terjedjen a jó hírünk, hiszen a legjobb reklám az elégedett „vásárló”: a közönség visszajelzése ugyanolyan fontos, mint egy fizetett hirdetés. Emellett főként a gyerekekre alapozunk. Az ifjúsági hangversenyeket promotáló filmekben mindig megszólítjuk őket, mert az ő elégedettségük sokat jelent. Ha egy gyermeket pozitív élmény ér, azt elmondja a környezetének: náluk jobb közönség szervező nincsen. A nagyzenekari koncerteknél összetettebb a helyzet, de ott is pozitívak a tapasztalatok. Ugyanakkor a bérletvásárlókból látjuk, hogy az elmúlt 5-6 évben átalakult a törzsközönségünk. Az ÓDZ Baráti Körének köszönhetően név szerint meg tudjuk őket szólítani, így pontosan tudjuk, a régiók miatt mennek el esetleg, az újak pedig bátran elmondhatják, hogy mi tetszett nekik. A kommunikáció a legfontosabb, ugyanakkor nagyon jó csapat is kell hozzá – szerencsére ez is rendelkezésünkre áll.

■ *A zenekart sok helyen fogadják a kerületben – de a zenekarnak van hol fogadnia a közönséget?*

– Remek próbatermünk van itt, de annak az adottságai nem teszik lehetővé egy 400-500 fős közönség befogadását. Sajnos Óbudán egyelőre nincs olyan igazi játszóhely, ami a mi „koncert-otthonunk” lehetne. Vannak rá tervek, mert jó lenne, ha a kerület rendelkezne egy olyan multifunkcionális teremmel, amely színházteremként, rendezvényteremként tud működni, ugyanakkor akusztikai adottságainak köszönhetően koncertteremként is megállja a helyét. Nem kellene, hogy a mienk legyen, csak évi 15-20 alkalommal tudjunk ott megjelenni. Ez befolyásolná az iskolai projektjeinket is, hiszen most minden iskolai fellépés három testnevelés óra elmaradását jelenti. De rengeteg fejlesztés történik most a környéken, ezért úgy gondolom, előbb-utóbb ez is megvalósul.

■ *Korábban felmerült a próbaterem átalakításának gondolata is. Ezzel kapcsolatban történt előrelépés?*

– Nagyon komoly dokumentációnk van, tervekkel, rajzokkal, de nehezíti a helyzetet, hogy az ilyen típusú uniós támogatásokból a Közép-Magyarországi Régió ki van zárva. Az ingatlanban nagyon nagy a lehetőség, és a kerületi szabályozás is lehetővé teszi, hogy kétszer ekkorára bővítsük – azt gondolom, hogy ebben valamikor az önkormányzat is partner lesz. Idén belső átalakulásokra lehet számítani, azonban a nagy munkálatok (próbaterem kialakítása a tetőtérben, külső lift hangszereknek, napkollektoros energiaellátás) még váratnak magukra. De nem szabad elengedni a terveket!

■ *A nyár folyamán hol hallhatja-láthatja a közönség az ÓDZ-t?*

– Több éves hagyomány, hogy mi adjuk az Óbudai Nyár nyitókoncertjét, amely egy magyar tematikájú komolyzenei koncert, ugyanakkor egy másik, kissé populárisabb fellépésünk is lesz ennek keretén belül, ami idén a TV vs. Mozi címet kapta. Aki nem tud eljönni, az Index honlapján előben láthatja a közvetítést, ez, mondhatni, a „bonus track”, ami minden koncertünkhöz jár. Emellett már 5. éve részt veszünk az Érdi Tamás nevéhez fűződő KLASSZ a pARTon fesztiválon. Idén az a megtiszteltetés ért minket, hogy a Tihanyi Apátságban koncertezhetünk. Több éve partnerünk a Művészetek Völgye, ahol egy nap alatt három koncertet adunk. Az első, ifjúsági koncertet egy Best of BMC műsor követ Eckhardt Gábor magyarító közreműködésével, majd a napot az este 9 órás nagykoncerttel zárjuk. Június 29-én a Szentendrei Teátrum szervezésében egy szabadtéri operagálával lépünk fel Szentendrén – ez remélhetőleg egy hosszú távú együttműködés kezdete. A nyarat egy állami felkérés is színesíti: Kotorban (Montenegro), egy nemzetközi művészeti fesztiválon – a Nyugat-Balkáni évad keretén belül – mi fogjuk képviselni Magyarországot. Bár más, kisebb magyar produkciók is jelen lesznek, mi adjuk a főkoncertet, amelyen a protokoll is meg fog jelenni mindkét kormányzat részéről.

■ *Hogyan alakul a következő évad?*

– A következő évadban folytatódnak bérletes sorozataink a Zeneakadémián és a BMC-ben, ez utóbbi helyszínen a műsor középpontjában a közönség körében népszerű zeneszerző, Verdi áll. A Klasszikus Rádióval közösen 6. alkalommal fogjuk megrendezni a Klasszikus Karácsonyt, ami hatalmas közönségsiker. Gyerekektől nagyszülőig mindenki megtalálja a számára kedves, ünnepphez kapcsolódó zenéket. Ősszel ismét együtt dolgozunk az Eötvös Péter Kortárs Zenei Alapítvánnyal. Ennek nem csak a kortárs zene miatt van jelentősége, hanem mert a mentoráltak túlnyomó része a világ legkülönbözőbb pontjairól érkezik. Ők viszik hírért annak a munkának, amit és ahogyan mi ott végzünk, ez pedig nagyon fontos eleme az országimáznak. A zenekar színvonala után az egyik legfontosabb tényező a munkamorál. Büszkeségünkre, az online kommunikációs felületeken pozitívak a visszajelzések a mentoráltaktól: ezek a koncertek fontosak a fejlődésük szempontjából, többtitudással távoznak innen. Éppen ezért nem lehet lazítani. Szerencsére a zenekarban továbbra is megvan a lendület, bár a szezon végére mindenki szeretne már kicsit pihenni. A tavalyi naptári évben 110 fölötti volt a produkciók száma, amibe ugyan beletartozik a napi 2-3 ifjúsági koncert is, de azokat is becsületesen meg kell csinálni, hogy visszahívjanak minket.

■ *Az őszi fellépések közül azért emeljük ki azt az októberi koncertet is, amelyet az Arénában rendeznek meg, és amelynek szólistája Juan Diego Flórez...*

– Valóban, mi fogjuk őt kísérni és nagyon várjuk a művész úrral való együttműködést. Szeretjük, tiszteljük és becsüljük az énekeseket. Tudjuk, hogy nem csak, fizikai, de nagyon komoly neurológiai, pszichológiai erőfeszítés is, míg valaki ilyen szintre eljut és azt meg tudja tartani. Mi ezt értékeljük, és ezért is jó a kapcsolatunk velük. Emellett tényleg szerencsénk is volt, és néha az is kell. A napokban még egyszer egyeztettünk a menedzsmenttel, többek között a karmester személyéről. Ők javasoltak két külföldi karmestert, mi ajánlottunk egy hazait. Nincs elzárkózás, átgondolják, és hamarosan megszületik a döntés.

■ *Milyen műsort hallhatunk?*

– Tulajdonképpen egy nagy kirándulást teszünk a világban. Lesz olyan rész is, amely Peruba repít minket: ebben olyan zenéket hallhatunk, amelyek a pályája elejéhez kötődnek. A nyitányokról még folyik az egyeztetés, de ahogy meglesz a karmester, a program is véglegessé válik. A hangversenyen nem lesz vendégművész, csak a zenekar, a karmester és Juan Diego Flórez. A műsorból pedig nem hiányzik majd semmi, ami az ő reperatóriájába beletartozik.

■ *A helyszín nem áll nagyon távol a klasszikus zenétől?*

– Nagyon sokat dolgoztunk már az Arénában, láttuk, milyen a világszínvonal a technikában. Ha profi csapat dolgozik profi technikával, akkor el lehet érni a koncerttermi hangzást. A Flórez-koncert nem hangosított rockkoncert lesz, a valódi hangzást semmi, ún. visszaadott hang nem befolyásolja majd. Szerencsére találtunk egy olyan csapatot, amely a Berlini Filharmonikusokat kíséri végig a világban. Mi pontosan azzal a rendszerrel fogunk fellépni, amivel ők. Persze ezt a technikát meg kell fizetni, ugyanakkor mi zenekar vagyunk, nekünk a zenénk, a hangunk a legfontosabb: ezen nem szabad spórolni. Ezért a koncert elvállalásakor a hangosítók megtalálása volt az elsődleges szempont, mivel tudtuk jól, hogy ez nem épített koncertterem. De amit ki lehet beöle hozni, azt ki fogjuk.

■ *A jubileumi évadban érte önöket a TAO-rendszer átalakítása. Ez mennyire befolyásolta önöket a zenekar anyagi helyzetét?*

– Őszintén megmondom, szomorú vagyok, mert a kerületben megvoltak azok a TAO támogatóink, akikért nem kellett küzdenünk. A május végi társasági adó bevallásával hozzájutottunk a pénzünkhöz. Mindent rendeztünk, nyugodtan indultunk neki a nyárnak, megvolt az őszi tartalék. Ez most kezd felborulni, mert nem látjuk előre, mennyi lesz a tényleges összeg. A TAO-nak ugyanis volt egy nagyon fontos jellemzője: lehetett vele számolni. Most egyelőre csak ígéretet vannak, amelyek nem igazán abban a menetrendben valósulnak meg, mint ahogy kommunikálták. Így nehéz igazodni, nehéz vállalásokat tenni a művészek felé. Persze bízunk benne,

hogy majd jobb lesz, de sajnos a színházi támogatások és a fesztiváltámogatások, amelyeknél már ismertek a számok, nem ebbe az irányba mutatnak. De a működésünk nincs veszélyben, mert az önkormányzati és állami támogatásunk garantálja a bérek és a járulékok kifizetését, a szolgáltatói számlákat pedig az egyéb bevételekből rendezzük. Szerencsére az átalakítás nem érintette a tagi státuszokat, vagy a létszámot. Sőt, az elfogadott üzleti tervben szereplő – művészeti és adminisztratív – státusz bővítést is meg fogjuk tudni valósítani. Nincs tehát nagy problémánk, csak már nincs meg az a nyugalom, ami eddig.

■ *Nézzünk egy kicsit a jövő felé. Mit lát az elkövetkezendő évek legnagyobb kihívásának?*

– A kihívás minden zenekarnál örök téma... Míg nemzetközi viszonylatban már a 2021-es költségvetéseket alapozzák, nálunk még a 2019-est sem végleges. Hiába szeretnénk valakit vendégül látni a zenekarnál, nem lehet hosszú távra előre kötelezettséget vállalni, mert semmilyen, anyagi kondíciókra vonatkozó biztosíték nincs. Emellett a törvényi szabályozások évről évre egyre jobban szorítanak minket, úgyvezetőket. Egyre nagyobb a személyes és vagyoni felelősségünk, de egyre kisebb szabadsággal rendelkezünk a kötelezettségvállalás terén. Ezért szükség lenne egy zenekari törvényre. A „színházi törvénynek” becézett 2009-es előadó-művészeti törvény jó, de azt a színházi vezetők uralják. Ugyanakkor a színházon kívül benne vannak a tánckarok, balettkarok, sőt a tradicionális néptánc alapú együttesek is, valamint az énekkarok, szimfonikus zenekarok és a kamarazenekarok is. Nekünk le kellene válnunk erről a törvényről, mert a színházi szcéna sokkal jobban megosztott, mint a komolyzenei, nekünk másfajta szabályozásra van szükségünk. Ha önálló törvényünk lenne, olyan jogszabályokat tudnánk beletenni, amelyek sokkal jobban segítenék a munkánkat.

■ *Milyen irányt képvisel a zenekar a továbbiakban? Marad az ún. „2.0”, vagy terveznek változtatást?*

– Azt mondják, a szimfonikus zenekar lassan változik a kor kihívásaihoz képest. Szerintem ez nem így van. Egy zenekar nagyon gyorsan tud változni, de vele együtt változni kellene a közönségnek és a helyszínnek is. Úgy gondolom, részünkről nagyon jó irány, hogy az online koncertekkel kiléptünk a koncertteremből. Ezt szeretnénk szinten tartani az új trendeknek megfelelően. Lépeket kell tartanunk a technológiával, és ha hazai szinten ott vagyunk az élbolyban, akkor én elégedett leszek. Ugyanakkor nagyon vigyáznunk kell arra, hogy a koncertterem szentsége megmaradjon. Nem szeretnénk teljesen kilépni a digitális térbe, de fontosnak tartjuk, hogy az általunk előállított élményt mindenhogy el lehessen érni. Sok terv van arra nézve is, hogy kiket és hogyan kellene még megszólítanunk. Az általános iskolásokat már elértük, most az óvodásokhoz is el kellene

jutnunk, főleg, mert ebben a nagy kerületben rengeteg óvodás van. A nagy létszámhoz azonban már speciális feltételekre van szükség – erre is jó lenne a Flórián bővítése. Ott meg tudnánk teremteni azt, amire egy óvodás korú gyermeknek igénye van, mind a koncert, mind a helyszín tekintetében. A közönségfejlesztést most mindenképpen az iskoláskor alattiak körében képzeljük el. Emellett komoly kihívást jelent a 14-21 év közötti korosztály megszólítása. Nehéz a nagykamaszok, fiatal felnőttek virtuális terébe úgy beékelődni, hogy azt ne toladásként értékeljék. Mi az ismeretségi körünkben lévő fiataloktól próbáljuk megtudni, mi érdekli őket. A december 19-én megrendezésre kerülő Queen-koncertünkről először a tizenéveseket kérdeztük, és nagyon pozitív visszajelzést kaptunk. Az ő életükben a Queen most reneszánszát éli, a nemrég bemutatott film kap-

csán. Ha meglátnak egy szimfonikus zenekart egy jó Queen-koncerten, akkor onnan el lehet csábítani őket egy másikra. Ugyanakkor nagyon kell vigyázni a bizalmukra, nem szabad erőszakosan közeledni, mert könnyen el lehet veszíteni őket. A Queen után nem jöhet rögtön Verdi. Emellett szeretnénk megtartani azt, amit a Danubia 25 éve képvisel: a nagykoncerteket, a fesztiválokon való fellépéseket, a partneri együttműködéseket, az oktatásban való részvételt (a Zeneakadémián évek óta mi játszunk a zeneszerzés DLA diplomákat). Vigyáznunk kell arra a színes portfolióra, amelyet az első 20 év után az elmúlt 5-6 évben továbbfejlesztettünk. Vannak terveink, vágyaink, de nehéz megjósolni, hogy mi lesz az elkövetkező években. Az biztos, hogy a 30. születésnapunkon is itt leszünk és ünnepelni fogunk. (Varga-Tóth Rita)

„Az utóbbi évtizedekben jogi területen szinte túlnyertük magunkat”

Dr. Gyimesi László harminc év után alelnökként segíti a szakszervezeti munkát

Nagyobb önállósággal dolgozhatnak az egyes tagozatok, az új vezetés szeretné hatásosabban megszólítani a tagságot, és ismét rendszeressé tenni a szakszervezeti képviselők képzését. Sok-sok év után tavasszal átalakult a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetének elnöksége, s három évtizedet követően a főtítkárból alelnök lett Dr. Gyimesi László. Azt mondja, szükség volt a változásra, s új építkezésbe kell kezdeni, nem feledkezve el az eddigi eredményekről sem. A korábbi főtítkárral az átalakulás mellett az elmúlt harminc esztendő legsikeresebb szakszervezeti kezdeményezéseiről beszélgettünk, valamint a következő időszak izgalmas feladatairól, amelyek között megtalálni az előadó-művészi életpálya modellt is.

Howan változott a tavaszi küldöttértekezletet követően az elnökség felépítése?

– Az elnöki pozíciót a következő öt évben Brieber János látja el, Dorogi Ákos az ügyvezető titkár, belőlem pedig alelnök lett. Harminc évig voltam egyszemélyben az ügyvezető, ideje volt a váltásnak. Rám és a szervezetre is ráfért. Tartalék játékosá váltam, de a háttérben továbbra is ott vagyok, s a következő cikluson keresztül segítem az új struktúra felépülését, elindulását. Most egy héttagú testület látja el az ügyvezetést, amelyben megválasztott elnök, alelnök, ügyvezető titkár mellett van egy titkárságvezető is, Fekete Krisztina személyében, s három tagozatvezető – Muity Mária a zenepedagógusoké, Szirmai László a szórakoztató zenészeké, Ludvig István pedig az intézményi tagozat vezetője lett. Persze az új szerkezetet fel kell építeni, de mindez júli-

ustól már él, s a következő öt évben kiderül, hogyan működnek a tagozatok, ha nagyobb önállóságot kapnak.

Ezek szerint, ha netán egy zenekari muzsikusknak gondja akad, akkor már nem Önt fogja keresni...

– Ludvig István és Dorogi Ákos segít majd neki, pontosan szabályozott, hogy melyiküknek mi a feladata. Bízom abban, hogy a mostani változással a tagozatok is egységessé válnak. A tagjaik jobban megismerik egymás problémáit, s arról is többet megtudnak, hogy a különböző gondokra milyen megoldásokat lehet találni. Hogy hogyan működik az új felállás a gyakorlatban, az már ősszel kiderül. Azt pedig, hogy az MZTSz életében mi jelenti az előrelépést, mit hogyan lehet a legjobban megoldani, már nem akarom én kitalálni, ez a most megválasztott vezetők feladata lesz. Az új rendszert fel